

EDITORIAL

Volunteering in sports Voluntariatul în sport

Traian Bocu

"Iuliu Hațieganu" University of Medicine and Pharmacy Cluj-Napoca

Editor-in-Chief of the Palestrica Mileniului III journal

Vice-President of the Romanian Medical Society of Physical Education and Sport

traian_bocu@yahoo.com

Volunteering

The dictionary defines *volunteering* as an activity carried out for the benefit of people or society, without being aimed at financial gain (1). In other words, volunteering is a free, unpaid activity that is voluntarily assumed. This does not mean that volunteer work does not generate costs.

Volunteering in the EU

According to the European Youth Forum, the main characteristics of volunteering are the following (2):

- it is an unpaid activity, but this may include the reimbursement of direct expenses made for the purpose of volunteer work;
- it is non-profit and is mainly performed by a non-governmental organization; consequently, it cannot be motivated by material or financial gain;
- it should not be used to replace paid work.

In the EU, the most common areas in which volunteers play an active role are the following:

- sport
- social charity and health activities
- religious organizations
- culture
- leisure activities
- education, professional training and research.

A Eurobarometer survey conducted in 2006 shows that 3 out of 10 Europeans ask to participate in a volunteer organization and that almost 80% of the respondents consider that volunteering is an important part of democratic life in Europe (3).

In European countries, volunteering is an economic factor. The voluntary work sector contributes an estimated 5% to the GDP of national European economies; volunteering generates costs that help in consolidating the GDP.

Volunteering leads to the direct participation of citizens in local development, thus playing a very important role in encouraging civil society and democracy. For example, for the majority of volunteers in sport, allocating their time to a club is an opportunity to actively contribute to the community to which they belong.

Volunteers and volunteer organizations frequently provide vital activities and services that are used by the

community members. These can vary from services in local sports clubs to transportation for the elderly or special health care services, all of which have a significant impact on their life and the welfare of the local population, as well as on the local environment. Sports clubs are one of the best examples, because the sport movement mainly relies on volunteers throughout Europe. In the majority of the member states, countless volunteers are attracted to the field of sport in particular (e.g. in Austria, there are 14% employed staff and 86% volunteers; in France, approximately 20% employed staff and almost 80% volunteers, in Netherlands, 13% employed staff and 87% volunteers). Volunteer commitment allows sports clubs to maintain low taxes for their members, thus removing financial barriers to participation (3). In the White Paper on Sport, the European Council defines sport as "all forms of physical activity which, through casual or organised participation, aim at expressing or improving physical fitness and mental well-being, forming social relationships or obtaining results in competition at all levels" (***, 2007).

EU policy regarding volunteering

Volunteering plays an important role in very different areas such as education, youth, culture, sport, environment, health, social assistance, consumer protection, humanitarian aid, development policy, research, equality of chances and external relations. The European Commission has identified strong relationships between volunteering and the following political areas:

- active citizenship
- youth
- professional education and training
- employment and social policy
- *sport*
- external relations and international development
- environment.

A proportion of 33% of Irish people and 36% of Germans participate in volunteer activities in their countries; the highest percentage - 60% is found in Austria.

The lowest level of participation in volunteer work among all EU countries is in Bulgaria (10% of the population), followed by Romania and Poland, with 18%

each, and Baltic countries, with percentages ranging between 24-27% of the population. In Western European countries, as a result of the demographic phenomenon of population aging, there are more elderly volunteers, while in Eastern European countries, most volunteers are young, aged between 15-25 years.

About 100 million persons residing in EU countries, which is approximately 24% of the EU population, participate in volunteer activities. About 20 million volunteers live in Eastern European countries, representing 20% of the number of volunteers in EU countries (4).

Volunteering in Romania

Although the number of volunteers in Romania is on a slight increase, in sport, this is continuously decreasing. The exact number of volunteers in Romania is quite difficult to establish, because there is no accurate monitoring of these. This study was mainly based on the reports sent by County Sports Authorities, according to which a number of 4000-5000 volunteers was estimated at national level. The exact number could be found out based on the number of volunteer contracts recorded, but unfortunately, these are very few, volunteer activity being generally carried out without the conclusion of a contract. Thus, of the estimated number, only 300-400 volunteers have a contract (Voicu & Voicu, 2003).

In general, volunteers are persons around the age of retirement, usually former athletes or persons who worked in the field of sport. There is also an important segment of students, but these participate selectively, in high-level events: UEFA cup matches, tennis tournaments, etc. Currently, the age distribution of volunteers in Romania is as follows: 16-24 years – less than 1%; 25-34 years – about 10%; 35-50 years – about 10%; over 50 years – about 80% (Voicu & Voicu, 2003).

In Romania, less than 0.1% of the population *volunteer in sport* compared to Finland (16%), Ireland (15%), Netherlands (11%), Germany (10.9%) Malta (9.2%). A similar situation to that of Romania is that of Estonia (1.1%), Greece (0.5%) and Lithuania (0.1%) (Voicu & Voicu, 2013).

Regarding legislation, Romania is better equipped than other countries; the Law on Volunteering, introduced in 2001 and modified in 2006 and 2014, provides a special legal framework for volunteering. Romania is one of the countries that have a legal definition of the volunteer. Austria, Denmark, Germany, France, Netherlands, United Kingdom are states that have no special legal definition. In Poland, in order to perform volunteer work, one has to prove one's skills and qualification for this activity. In France, the difference between volunteers and employed staff is even less clear; volunteers can be paid for their work. In Netherlands, in addition to the aspect of remuneration, the state obliges certain people (e.g. persons included in rehabilitation programs after the execution of prison penalties) to perform a certain number of hours of volunteering, which raises the question if this is really volunteering.

Volunteering in sport - legislation

In Romania, the main promoter of volunteering in sport

is the Ministry of Youth and Sport (MTS). Depending on the allocated time, volunteer participation is different (Voicu & Voicu, 2003):

- in the long term – for 2-3 months before the event (about 4-6 hours/week);
- in the medium term – for a month before the event (about 6-8 hours/week);
- during the event (6-8 hours/day).

Work can be done in one of the following key areas of the event: the registration space; information points; the start/finish area; hydration and first aid areas; the prize award area; the mobile team, responsible for branding, unbranding, logistics; the IT team (networking cables, the prize award stage) (Voicu & Voicu, 2003).

Over the past years, *volunteer fairs* have begun to be organized in Romania, which are aimed at changing the people's mentality and perception regarding humanitarian actions, some of which in the field of sport. An example is the Project Fair that is held periodically by the Organization of Medical Students of the *Iuliu Hațieganu* University of Medicine and Pharmacy in Cluj-Napoca. One of the projects, entitled *Sport for health*, is intended for children of different ages from the schools of Cluj, and is aimed at increasing the awareness of the role of physical education in the formation of a healthy lifestyle. The project includes the organization of sports activities (Bocu, 2008).

The new Law on Volunteering brings substantial changes in regulations in this area compared to the previous situation (***, 2014).

- The volunteer contract becomes compulsory. This should detail the *rights and obligations* of the volunteer and of the host organization.

- Volunteering is included in the length of service. According to the new provisions, volunteering is considered to be professional and/or specialized experience, depending on the type of activity, if this is carried out in the field of the graduated studies.

- During the period of the volunteer activity, as well as at the end of the volunteer activity, the host organization has the obligation, on the volunteer's request, to issue a *volunteer certificate*, to which a *report of activity* is attached.

- The obligation of the host organization to cover food, accommodation and transport expenses for volunteers during their volunteer work.

- The obligation of the host organization to cover other costs incurred by the volunteer activity, except for those related to the work carried out by the volunteer.

- In competitions for a position, if two or more candidates obtain equal scores, public authorities and institutions as well as natural or legal employers can give additional points to candidates who provide one or more volunteer certificates obtained based on volunteer activities, issued under the conditions of the present law, provided these are considered as selection criteria.

* * *

Voluntariatul

Dicționarul definește *voluntariatul* ca o activitate desfășurată în folosul altor persoane sau al societății, fără a

urmări un câștig material (1). Cu alte cuvinte, voluntariatul este o activitate gratuită și neremunerată și asumată benevol. Aceasta nu înseamnă că activitatea voluntară nu generează costuri.

Voluntariatul în UE

În concepția Forumului European al Tineretului (European Youth Forum), principalele caracteristici ale voluntariatului sunt următoarele (2):

- constituie o activitate neremunerată, dar aceasta poate include rambursarea cheltuielilor directe efectuate în vederea activității voluntare;
- este non profit și în principal este realizată de o organizație non-guvernamentală; în consecință nu poate fi motivată de câștigul material sau financiar;
- nu trebuie să fie utilizat pentru a substitui munca remunerată.

În UE, cele mai frecvente sectoare în care sunt activi voluntarii sunt următoarele:

- sportul
- activitățile sociale, de binefacere și de sănătate
- organizațiile religioase
- cultura
- activitățile de recreere (loisir)
- educația, formarea profesională și cercetarea.

Un sondaj Eurobarometru realizat în 2006 arată că 3 din 10 europeni solicită să activeze într-o organizație de voluntari și că aproape 80% dintre respondenți consideră că activitățile de voluntariat reprezintă o parte importantă a vieții democratice din Europa (3).

În țările Europei, voluntariatul reprezintă un factor economic. Sectorul voluntar contribuie în procent estimat de 5% la PIB-ul economiilor naționale europene; voluntariatul generează costuri, care ajută la consolidarea PIB-ului.

Voluntariatul conduce la implicarea directă a cetățenilor în dezvoltarea locală și astfel joacă un rol foarte important în încurajarea societății civile și a democrației. De exemplu, pentru majoritatea voluntarilor din sport, oferirea timpului lor unui club este o oportunitate pentru a contribui activ la comunitatea din care provin.

Voluntarii și organizațiile de voluntari oferă adesea activități și servicii vitale, care sunt folosite de către membrii comunității. Acestea pot varia de la serviciile din cluburile locale de sport, până la transportul pentru persoanele în vârstă sau servicii speciale de îngrijire a sănătății, care toate au un impact semnificativ asupra vieții lor și bunăstării populației locale, precum și asupra mediului local. Cluburile de sport reprezintă unul dintre cele mai bune exemple, deoarece mișcarea sportivă se bazează în principal pe voluntari din toată Europa. În majoritatea statelor membre, în domeniul sportului, în special, sunt atrași nenumărați voluntari (de ex. Austria deține 14% personal salariat și 86% voluntari; Franța aproximativ 20% personal salariat și aproape 80% voluntari, Olanda 13% personal salariat și 87% voluntari). Angajamentul voluntar permite cluburilor sportive să mențină taxe reduse pentru membrii acestora, îndepărtând astfel barierele financiare de participare (3). În Cartea albă privind sportul, Consiliul Europei definește sportul ca „totalitatea formelor de activități fizice care, printr-o participare mai mult sau mai puțin organizată, au drept

obiectiv expresia sau ameliorarea condiției fizice și psihice, dezvoltarea relațiilor sociale sau dobândirea unor rezultate pozitive în competițiile de toate nivelurile” (***, 2007).

Politica UE în ceea ce privește voluntariatul

Voluntariatul ocupă un loc important în sectoare foarte diferite cum ar fi educația, tineretul, cultura, sportul, mediul, sănătatea, ajutorul social, protecția consumatorului, ajutorul umanitar, politica de dezvoltare, cercetarea, egalitatea de șanse și relațiile externe. Comisia Europeană a identificat legături puternice între voluntariat și următoarele domenii politice:

- Cetățenia activă
- Tineretul
- Educația și formarea profesională
- Ocuparea forței de muncă și politica socială
- Sportul
- Relațiile externe și dezvoltarea internațională
- Mediul.

Un procent de 33% din irlandezi și 36% din germani participă la activități de voluntariat în țările lor; procentul cel mai ridicat - 60% se întâlnește în Austria.

Nivelul cel mai mic de participare la activități voluntare, din toate țările membre UE îl are Bulgaria (10% din populație), urmată de România și Polonia, cu câte 18% din populație și Țările Baltice cu procente cuprinse între 24-27% din populație. În țările din vestul Europei, ca urmare și a fenomenului demografic de îmbătrânire a populației sunt mai mulți voluntari de vârstă a III-a, în timp ce în țările din estul Europei, cei mai mulți voluntari sunt tinerii, cu vârste cuprinse între 15-25 de ani.

Aproximativ 100 milioane persoane, domiciliat în țările membre UE, deci aproximativ 24% din populația UE participă la activități de voluntariat. Aproximativ 20 milioane de voluntari locuiesc în țări din estul Europei, deci ei reprezintă aproximativ 20% din numărul de voluntari din țările membre UE (4).

Voluntariatul în România

Deși numărul voluntarilor în general, în România, este într-o ușoară creștere, la nivelul sportului acesta este în continuă scădere. Numărul exact al voluntarilor din România este destul de greu de stabilit, datorită faptului că nu există o monitorizare exactă a acestora. Studiul s-a bazat mai mult pe rapoartele trimise de către Direcțiile Județene de Sport, în urma cărora s-a aproximat un număr de 4000-5000 de voluntari la nivel național. Un număr exact ar putea fi aflat după numărul de contracte de voluntariat înregistrate dar, din păcate, foarte puține sunt înregistrate, activitatea de voluntariat practicându-se fără încheierea vreunui contract. Astfel, din numărul estimat doar 300-400 de voluntari au și contract (Voicu & Voicu, 2003).

Persoanele care fac voluntariat sunt în general în jurul vârstei pensionării, de obicei foști sportivi sau persoane care au lucrat în domeniul sportului. Există și un segment important la nivelul studenților care însă se implică selectiv, la evenimente mari: meciuri din cupa UEFA, turnee de tenis etc. În prezent, în România, repartizarea voluntarilor pe vârste se prezintă astfel: 16-24 ani - sub 1%; 25-34 ani aproximativ 10%; 35-50 ani aproximativ 10%; peste 50 de ani aproximativ 80% (Voicu & Voicu, 2003).

În România sub 0,1% din populație face *voluntariat sportiv*, comparativ cu Finlanda (16%), Irlanda (15%), Olanda (11%), Germania (10,9%) Malta (9,2%). Aproape de România ar fi Estonia (1,1%), Grecia (0,5%) și Lituania (0,1%) (Voicu & Voicu, 2013).

La capitolul legislație, România stă mai bine ca alte state, având un cadru legal special pentru voluntariat, prin Legea Voluntariatului introdusă în 2001 și completată în 2006 și 2014. România este printre statele care au o definiție legală a voluntarului. Austria, Danemarca, Germania, Franța, Olanda, Anglia sunt state care nu au o definiție legală specială. În Polonia, pentru a face voluntariat trebuie să dovedești că ai abilități și ești calificat pentru acea activitate. În Franța, diferența dintre voluntari și angajați este și mai neclară, voluntarii putând fi remunerați pentru activitatea lor. În Olanda, pe lângă aspectul remunerării, statul obligă anumite persoane (ex: persoane în programele de reabilitare după executarea de pedepse cu închisoarea) să facă un anumit număr de ore de voluntariat, rezultând întrebarea dacă acele ore sunt într-adevăr ore de voluntariat.

Voluntariatul în sport - legislație

În România, principalul promotor al voluntariatului în sport este Ministerul Tineretului și Sportului (MTS). În funcție de timpul disponibil, ca și voluntar, implicarea este diferită (Voicu & Voicu, 2003):

- pe termen lung - timp de 2-3 luni înainte de eveniment (aproximativ 4-6 ore/săptămână);
- pe termen mediu - timp de o lună înainte de evenimente (aproximativ 6-8 ore/săptămână);
- pe durata evenimentelor (6-8 ore/zi).

Se poate opta pentru prestarea lucrului în unul din următoarele puncte-cheie ale evenimentului: spațiul de înscriere; puncte de informare; zona de start/finish; zonele de rehidratare și prim-ajutor de pe traseu; zona de premiere; echipa mobilă, care se ocupă de branding, unbranding, logistică; echipa de IT (cabluri, rețelistică, scena de premiere) (Voicu & Voicu, 2003).

În ultimii ani, în România au început să se organizeze *târguri de voluntariat* care au ca scop să producă o schimbare în mentalitatea și percepția celor din jur asupra acțiunilor umanitare, unele din acestea pe domeniu sportiv. Oferim spre exemplu Târgul de proiecte, care se organizează periodic de către Organizația Studenților Mediciniști din Universitatea de Medicină și Farmacie *Iuliu Hațieganu* din Cluj-Napoca. Unul din proiectele oferite se intitulează *Sport pentru sănătate*, adresat copiilor de vârste diferite din școlile clujene, care are ca scop conștientizarea rolului educației fizice în formarea unui stil de viață sănătos. Proiectul include și organizarea de activități sportive (Bocu, 2008).

Noua Lege a voluntariatului aduce modificări substanțiale în reglementările din domeniu, față de situația anterioară (***, 2014).

- Contractul de voluntariat devine obligatoriu. În cadrul contractului de voluntariat trebuie să fie specificate *drepturile și obligațiile* voluntarului și cele ale organizației-gazdă.

- Voluntariatul ca vechime în muncă. Noile prevederi stabilesc că activitatea de voluntariat se consideră experiență profesională și/sau în specialitate, în funcție de tipul activității, dacă aceasta este realizată în domeniul studiilor absolvite.

- Pe durata perioadei activității de voluntariat, precum și la încheierea activității de voluntariat, organizația-gazdă, la cererea voluntarului, are obligația de a elibera un *certificat de voluntariat* la care este anexat un *raport de activitate*.

- Obligația organizației gazdă de a suporta cheltuielile de hrană, cazare și transport pentru voluntar în desfășurarea activității sale de voluntariat.

- Obligația organizației gazdă de a suporta alte cheltuieli ocazionate de desfășurarea activității de voluntariat, cu excepția celor aferente muncii prestate de către voluntar.

- La concursurile organizate pentru ocuparea posturilor, dacă doi sau mai mulți candidați obțin punctaje egale, autoritățile și instituțiile publice și angajatorii persoane fizice sau juridice pot acorda punctaj suplimentar candidaților care prezintă unul sau mai multe certificate de voluntariat obținute din activități de voluntariat, eliberate în condițiile prevăzute de prezenta lege, în situația în care acestea constituie criterii de selecție.

References

- Bocu T. Cercetări în educație fizică și sport-actualități și perspective. Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008, 123-135
- Voicu B, Voicu M. Values Study, 1999/2000 as reported in 2003 for the Romanian Academy
- ***. Cartea albă privind sportul. Oficiul pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene, Luxemburg, 2007, 7
- ***. Legea nr.78/2014 a Voluntariatului. Monitorul Oficial nr. 469/2014, art. 10, 11, 15, 23.

Websites

- (1) <http://dexonline.ro/definitie/voluntariat>
- (2) <http://www.youthforum.org/volunteering/>
- (3) Voluntariatul în UE. https://alili2001.files.wordpress.com/2014/12/ro9_a3-2_volunteering-in-the-eu_v-1_ro.pdf Accessed on January 2015
- (4) <http://www.caleaeuropeana.ro/voluntariatul-in-tarile-din-europa-de-est/>